

Verksamhetsberättelse avseende Örebro läns bildningsförbunds folkhälsoarbete 2009

Inledning

Den 11 mars 2009 tecknade Örebro läns bildningsförbund ett folkhälsoavtal med Örebro läns landsting för perioden 2009-2011 som syftar till en långsiktig samverkan mellan parterna för att främja en god och jämlik hälsa i befolkningen. Avtalet innebär också att utveckla och fördjupa det arbete som bedrivits i folkhälsoprojektet *NaKuLiv, det goda livet genom natur, kultur och hälsa 2006-2008*. Aktörer är studieförbund och folkhögskolor i Örebro län. Prioriterade målgrupper är barn och unga, föräldrar, personer med psykisk ohälsa, övervikt och fetma.

Örebro läns landsting bidrar med 500 000 kr per år till länsbildningsförbundet som ansvarar för genomförandet med stöd av den samhällsmedicinska enheten på Örebro läns landsting. I juni beslutade styrelsen för Örebro läns bildningsförbund om riktlinjer för folkhälsoarbetet och Örebro läns bildningsförbunds arbetsutskott utsågs till styrgrupp för denna verksamhet. Här följer en beskrivning av verksamhet som påbörjats och genomförts under verksamhetsåret 2009.

Information och förankring

Arbetet under första halvåret bestod i att förankra och planera verksamhet enligt avtal. Folkhälsoutvecklaren besökte företrädare för studieförbunden och folkhögskolorna och informerade om avtalet. Dialog fördes om behov av stöd och möjligheter till samverkan med andra aktörer i det lokala folkhälsoarbetet. Information och samtal fördes också med folkhälsoteamen i södra och norra länsdelen samt folkhälsoenheten på Örebro läns idrottsförbund. Information om avtalet har också getts vid folkhälsokonferenser i och utanför länet samt till nätverket för Healthy Region som är ett regionalt nätverk inom EU –projektet Healthy Region - When Well-being Creates Economic Growth.

Studieförbund

Fem studieförbund beviljades 2009 stimulansbidrag för ett till treåriga folkhälsoprojekt. Projekten riktar sig till målgrupperna föräldrar, daglediga, ungdomar, äldre, invandrare, sjukskrivna, funktionshindrade samt överviktiga vuxna. De beviljade medlen syftar till att studieförbunden skall utveckla och genomföra studiecirklar inom området hälsa. Flera av studieförbunden arbetar med att utveckla ett koncept för att integrera natur och kulturaktiviteter i sina hälsocirklar samt att sprida sin verksamhet till flera kommuner i länet. Folkhälsoutvecklaren på länsbildningsförbundet har under hösten 2009 besökt respektive studieförbunds projektledare för en uppföljning. Följande studieförbund beviljades totalt 137 400 kronor till riktat folkhälsoarbete 2009:

ABF Örebro län startade ett treårigt projekt s k *Hälsoraketten*, där de erbjuder föräldrar att delta i Familjeverkstan – ett föräldrastödsarbete. Samarbete sker med familjecentraler och medlemsorganisationer.

NBV fick medel för ett treårigt projekt *Livskvalité - det viktiga valet* där de vänder sig till befolkningen med fokus på ungdomar, invandrare och äldre. De inventerar och diskuterar

lokala resurser inom folkhälsoområdet i kommunerna och för sedan en dialog med politiker i respektive kommun. Utgångspunkten är Liv & Hälsa undersökningen i Örebro län.

Sensus påbörjade ett tvåårigt projekt *Naturen som kraftkälla*, där de utvecklar ett program i studiecirkelform för att öka medvetenheten om naturens inverkan på människors hälsa. De vänder sig till personer som är sjukskrivna.

Studieförbundet i Kumla fick medel för att under ett år starta en *Må Bra Kör* för daglediga i Kumla kommun.

Studieförbundet Vuxenskolan startade ett treårigt projekt *Folkhälsa – nytta och nöje* där de utvecklar ett arbets sätt i studiecirkelform för att stimulera målgruppen funktionsnedsatta till en bättre hälsa och livskvalité.

Hälsofrämjande folkhögskola

Under 2009 har ett samarbetsavtal tecknats mellan Örebro läns bildningsförbund och Fellingsbro och Kävesta folkhögskolor för att utveckla en modell för en hälsofrämjande skolutveckling. Avtalet innebär att *Strategin för en hälsofrämjande folkhögskola vid Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola* prövas på de båda skolorna under läsåret 2009-2010. Arbetet finns dokumenterat i *Delrapport för perioden 1/8-31/12 2009*.

Utbildning

Den 17 november reste 11 personer till Karlstad för att delta i konferensen Friskvård i fokus – på vetenskaplig grund. Deltagarna representerade de båda ovan nämnda folkhögskolorna och studieförbundens folkhälsoprojekt.

Under hösten presenterades Liv & Hälsa undersökningen för personal och förtroendevalda inom studieförbundet NBV och för Örebro läns bildningsförbunds styrelse.

Samverkan med det lokala folkhälsoarbetet

Möten mellan folkbildningen och representanter för folkhälsoteam i länet har skett via folkbildningens lokala samverkansgrupper. Det resulterade i en samverkan med folkhälsoteamet i Norra länsdelen kring föräldrastöd och ett utvecklat samarbete med folkhälsoenheten på Örebro läns idrottsförbund kring fysisk aktivitet på recept. En information har också getts till alla studieförbund och folkhögskolor om de resurser som Örebro läns idrottsförbunds folkhälsoenhet har att erbjuda folkbildningen.

Utvärdering

En dialog har under hösten förts mellan Örebro läns bildningsförbund och den samhällsmedicinska enheten vid Örebro läns landsting om utvärdering av avtalet. Det resulterade i att båda parterna deltog i folkbildningens forskarkonferens i Västerås den 3-4 november. Vidare att en utbildning om utvärdering utarbetats för studieförbundens projektledare, cirkelledare och andra berörda personer inom folkhälsoprojekten vilken genomförs våren 2010.

Ekonomisk redovisning

Avtalet har finansierats med landstingsbidrag på 500 000 kronor och med egen insats på 50 000 kr för 2009. Dessa pengar har använts till en halvtids tjänst som folkhälsoutvecklare och till stimulansbidrag för riktad folkhälsoverksamhet i studieförbunden samt till gemensam utbildning, administration, information, och marknadsföring. Studieförbunden har använt stimulansbidraget till merkostnader för uppsökande verksamhet, information och marknadsföring, material, lokaler, cirkelledararvode samt till att subventionera deltagaravgifter.